

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karicnine in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 272.

V Ljubljani, v ponedeljek 27. novembra 1893.

Letnik XXI.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 25. novembra.

Volitev drugega podpredsednika.

Ker je drugi podpredsednik poslanske zbornice, dr. Madejski, postal učni minister, treba je bilo danes voliti novega podpredsednika. Po dogovoru, sklenjenem med raznimi strankami že v pričetku sedanje državnozbornske dobe, pri dopolnilnih volitvah novega kandidata, predlaga stranka, katere član izstopi ali odpade.

Ker je bil drugi podpredsednik izbran iz poljskega kluba, imel je po odstopu njegovem poljski klub nasvetovati njegovega naslednika. Poljska delegacija priporočala je poslanca Davida Abrahamoviča, katerega sta seavezala voliti tudi konservativni in levičarski klub.

Mladočehi s tem niso bili zadovoljni, in ko je prišlo danes do volitve, oglasil se je dr. Kaizl, ter se pritoževal, da se pri nas premalo varuje parlamentarna dostojnost. Pri vseh parlamentih velja načelo, da se pri volitvah predsedništva ozirajo na manjšino in jim dovoljujejo po jednega podpredsednika, samo v Avstriji se ne ravna po tem načelu, dasi šteje opozicija tretjino glasov.

Odločno oporeka natočevanju, kakor da bi ta manjšina kačila mir, in prosi podpredsednika, da naj odloži podpredsedništvo za toliko časa, da se natisnejo in razdelijo glasovnice za dr. Klaiča, katerega si je manjšina izbrala za svojega kandidata.

Podpredsednik dr. Kathrein, ki je zaradi obolnosti Chlumeckega predsedoval današnji seji, je ustregel tej prošnji in odložil volitev na poznejšo uro. Vršila se je namesto ob enajstih še le ob dveh popoldne.

Izvoljen je bil Abrahamovič s 185 glasovi; opozicijski kandidat dr. Klaič dobil je 55 gla-

sov; nemški nacionalci ga kot Slovana niso hoteli voliti in so oddali 14 praznih listkov, tri glasovnice se niso mogle všteti, ker so se glasile samo na Abrahamoviča brez imena, pa sta dva poslanca s tem imenom, namreč David in Evgen Abrahamovič; jeden glas, menda Abrahamovičev, dobil je poslanec dr. Weigel.

Mladočehi so čutili, da bi kak član mladočeskega kluba ne dobil pritrditve drugih opozicijskih strank, zato so hoteli sprva priporočati moravskega poslanca dr. Fanderlika za drugega podpredsednika. Toda dr. Fanderlik menda ni hotel sprejeti te kandidature, zato so se poprijeli dr. Klaiča.

Po dovršeni volitvi pretrgal je podpredsednik sejo, da so prešteli oddane glasove. Potem jo je zopet pričel in zbornici naznanil že gori omenjeni izid volitve.

Novoizvoljeni podpredsednik David Abrahamovič se podal na svoj novi sedež in se zbornici zahvali za zaupanje, rekši, da si bode prizadeval, zaslužiti ga. Noče ponavljati navadnih fraz o varovanju objektivnosti in nepristranosti, ker je to po njegovem prepričanju prva zapoved in najnaravnejša dolžnost vsakega voditeljstva. Zato le prosi visoko zbornico, da naj blagovoljno sodi o njegovem delovanju in ga podpira, ako pride v položaj, da bode moral predsedovati. (Pohvala in ploskanje.)

Državna podpora za trgovinsko mornarico.

Razven volitve podpredsednikov in nekaterih dopolnilnih volitev, ki so se vršile za njo, bilo je na dnevnem redu poročilo budgetnega odseka o državni podpori za trgovinsko zbornico, ki je prišla po odložitvi volitve kot prva točka v razpravo. Jako obširno je o tej stvari govoril dalmatinski poslanec Borčič, ki je tožil, da vlada ni skrbela za to, da bi se bile lesene ladije sčasoma premenile v železne in jadra nadomestovala s parom.

Prejšnji trgovinski minister Bacquehem je sicer za povzdigo brodarstva dovolil nekoliko državne podpore, ali ta podpora ni bila zadostna. Pa tudi s pričujočim zakonom ne bode dosti pomagano. Treba je vzbuditi novo brodarstvo, ob jednem pa skrbeti, da morejo tudi ladije na jadra obstati.

Pričujoči zakon le deloma rešuje to nalogo. Podpora je premajhna in le začasno pospešuje brodarstvo. Tudi konzularstvo ni primerno urejeno in naši brodarji nimajo nobenega zaupanja do konzulov.

Konečno priporoča, da naj se znižajo konzularske in ladijske pristojbine, ter ob jednem osnujejo podporne blagajnice za invalidne brodarje.

Drugi govornik je bil tržaški poslanec Burgstaller, ki je govoril v enakem smislu ter nasvetoval naslednjo resolucijo: „Vladi se naroča, 1. skrbeti za preosnovo konzularnih tarifov, 2. drž. zboru prej ko mogoče predložiti načrt zakona o premembni ladijskih pristojbin (Hafengebühren).“

Za njim je Biankini v hrvatskem govoru proslavljal dalmatinsko brodarstvo, ki je slovelo že v predavnih časih ne samo po svojih izvrstnih brodarjih, ampak tudi po številu svojih ladij. Ko je pričel govoriti nemški, nastal je smeh na levi, govornik umolkne in Vašaty zakliče: „Kaj se smejate? Vi ste smešni s svojo nemško omiko!“ (Ugovarjanje na levi.) Brzeznovski: „Nemci ne plačujejo sami davkov.“ Vašaty: „Sram Vas bodi, tako se obnašajo le židje!“ Ko se je šunder polegel, nadaljeval je Biankini svoj govor po nemški in priporočal vladi, da naj toplo podpira brodarstvo ter zakon raztegne tudi na manjše ladije.

Za njim so se vršile volitve podpredsednika in dopolnilne volitve v razne odseke, potem sta govorila o brodarstvu še Stalitz in Spinčič, ki je tudi svoj govor pričel najprej hrvatski, potem pa ga nadaljeval nemški. Pojasnoval je žalostne

LISTEK.

Pripovedka o mačku.

Spisal Janko Barle.

Živel je star gospod. Kje je živel, je vse jedno, če povem, ali ne. Zval se je Tikec. Oženjen ni bil nikdar, zato je povsem naravno, da ni imel niti žene, niti otrok. Nu, zato je pa bila pri njem stara gospodična Konštancija — njegova sestra. — Ne vem, ali je ona posnemala svojega brata v tem, da ni mislila na ženitev, ali se pa tudi ni hotel z njo vklemiti nobeden v sladki zakonski jarem, pa saj to ne spada na stvar samo. Dosti — živela sta skupaj složno svoje stare dni.

Drugi hišnih prebivalcev ni bilo, kakor če omenim lepega lisastega mačka Jokca. Bil je res lepa žival svojega plemena Jokca. Glavna barva bila mu je bela, a po telesu je imel velike črne in rujavkaste lise, in dolg črn rep, katerega je nosil vedno lepo kviško kot sabljo. Oči so mu bile velike, prav mačje in iz njih je odseval živi ogenj. In oni dolgi ščetinasti brki podali so se mu, da ni moči bolje, posebno takrat, ko jih je s svojo mehko čapico pogladil. Povsem naravno, da je takova žival morala uživati ljubezen starega gospoda Tikca in stare gospodične Konštancije. Pri mizi ni nikdar manjkal in najbolji zalogajčki romali so vedno v

njegov razvajeni želodček. Spal ali dremal je vedno na mehkem podglavniku, katerega mu je dejala ljubezen gospodične Konštancije v ličen jerbašček. Nu še večkrat je pa počival v naročju stare gospodične in prav godilo mu je, ko so ga gladile njene mehke roke. Seveda, da ni vršil svojega krvavega opravila, katerega vrše drugi mački — namreč, da bi miši lovil. Kakó bi moglo to biti, da bi si maček Jokce zamazal svoja lepa majhena ustena z grdimi miši. Za tako opravilo bil je on prvič prelen, a drugič, da mu to onemogoči, da bi se vendar kedaj obudila v njem speča mačja narava, privezala mu je gospodična Konštancija na modrem traku majhen zvonček, kateri naj bi naznanil vsaki miški nevarnost, ko se je Jokce bližal. In tako je bil vendar jeden maček na svetu, kateri je nosil, kakor so miši v svoji glavni seji zaključile, okrog vratu zvonček, a to je bil maček Jokce gospoda Tikca in gospodične Konštancije Tikčeve.

Maček Jokce ni hodil iz sobe, a če je šel, bil je vedno v skrbni družbi gospodične Konštancije, tako, da si nisi mogel misliti gospodične brez Jokca, niti Jokca brez gospodične Konštancije. Seveda, da se mu ni upal nobeden zameriti. Takovega nesrečnika spremljevalo bi do groba sovraštvo stare gospodične.

Zbralo se je jedenkrat pri gospodu Tikcu lepo društvo. Bili so prav dobre volje in šala se je vrstila za šalo. Da ni manjkalo niti mačka Jokca pri mizi,

se po sebi razume. Na koncu, ko je bilo že smeha dosti, vzdignil se je debeljušasti gospod Trebuhovič, hvalil je mačka Jokca, a na koncu je pa rekel takó le:

„Slavna gospoda! Videli ste pač že marsikaj na svetu, vendar dvojim, da to, kar mislim sedaj pokazati. Vidite maček gospoda Jokca je prav lepa zverka in posebno pametna in gospod Tikec in gospodična Konštancija poznata ga prav dobro. Kaj mislite, gospoda, in kaj misli ti, prijatelj Tikec, ali bi prinesel Jokce na mizo polič vina?“

„Ni možno, ni možno!“ — oglašili so se v jednem glasu gosti, gospodična Konštancija in gospod Tikec.

„In vendar je možno“ — odgovoril je zadovoljno gospod Trebuhovič, obrisal si znoj na licu in mastnih podbradih in se veselo nasmehnil. — „Jokce bode prinesel na mizo polič vina.“

„To pa že ne bode“ — zglasili so se zopet vsi. „Če hočete pa pokažem. Ali dovolite, gospodična Jokcu, da nosi polič na mizo?“

„Od srca rada“ — odgovorila je gospodična Konštancija in se v duhu veselila nove slave, katera bode doletela njenega milega Jokca.

„Dobro, tedaj pozor!“ — dejal je možko gospod Trebuhovič. Vzel je na mizi poln polič vina, zavezal ga v majhen prtič in postavil na pod. In tedaj je ljubeznjivo pogladil Jokca po hrbtu in ga

razmere brodarstva v Istri in omenjal, koliko si deželni zbor isterski prizadeva, da bi zboljšal stanje obrežnega in trgovinskega brodarstva v Istri. Ali vse dotične prošnje njegove bile so brez uspeha; zlasti se postavnim potom nič ni zgodilo, dasi je brodarstvo v mnogih krajih edini zaslužek dotičnega prebivalstva. V mali Danski se je že pred 20 leti veliko več zgodilo za trgovinsko brodogradnjo, kakor v naši mogočni Avstriji, ki hoče to brodarstvo menda tudi zdaj le zaradi tega podpirati, da bi mu bilo o svojem času v podporo in pomoč. On hoče sicer glasovati za pričujoči zakon, toda v nadi, da se v prihodnje kaj več stori za trgovinsko mornarico.

Interpelacije.

Prečitano se je potem še nekaj interpelacij. Dipauli in konservativni poslanci tožijo finančnemu ministru, da je premalo goldinarških bankovcev in ga vprašajo, ali je res, da se imajo odpraviti in kako jih hoče nadomestiti? Bulat interpelira učnega ministra zaradi nekega ukaza, ki je došel učiteljskemu društvu v Zadru; Spinčič pa zahteva od ministerskega predsednika in notranjega ministra odgovor na nekatere že v prejšnjem zasedanju stavljenе interpelacije.

V današnji seji došlo je zbornici pismo bivšega ministerskega predsednika grofa Taaffeja, v katerem se predsedništvu zahvaljuje za njegovo blagohotnost in ustrežnost; podpredsednik naznanja, da se je predsednik pri tej priliki zahvalil grofu za podporo, katero je tudi on vsaki čas skazoval predsedništvu in zbornici.

Skep se je bil $\frac{1}{2}$ 4. uri popoldne. Prihodnja seja bo v torek dne 28. t. m. ter pride v razpravo tudi že zakon o preosnovi deželnega bramborstva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. novembra.

Izjemne naredbe na Češkem. Odsek za pretresovanje izjemnih naredb na Češkem je zopet začel svoja posvetovanja. V petek se je v odseku končalo čitanje aktov, s katerimi se utemeljuje odprava porotnih sodišč. Dvorni svetnik Holzknecht je navajal slučaje, ko so se v političnih kazenskih pravdah oprostili od porotnikov očividni krivci. Potem so se nadalje razločevali akti, o katerih se se bode razpravljalo v javnih in o katerih v tajnih sejah. O tem je bil jako živahen razgovor. Seje odsekov sta se udeležila tudi ministerski predsednik in pa minister notranjih stvari. Pojutrnjem ima odsek zopet sejo, ki pa bode javna. V njej se bode razpravljalo o vseh aktih, kateri so se odločili za razpravo v javni seji. Pozneje bode pa še jedna tajna seja, v kateri se bode o drugih aktih posvetovalo. Da se večina izreče za potrdilo izjemnih naredb, je gotovo. Sedaj so zanje posebno levičarji, ker imajo odločilno besedo pri vladi.

Dualizem pri dvoru. Mažari so se jako izpodtikali nad tem, da so pri raznih dvornih slavnostih na Ogerskem funkcionirali tudi avstrijski

dvorni dostojanstveniki. Posebno ob otvorjenju sedanjega državnega zbora po volitvah so bile neprijetnosti, ker so se starostni predsedniki branili peljati poslance v kraljevi dvorec. Te dni pa se je objavila najvišja odločba, po kateri bodo zanj pri taci slavnostih, ako se tičejo samo Ogerske, funkcionirali le ogerski banderarji, kakor pri kronanju, otvorjenju in zaključenju državnega zbora, vsprejemu ogerske delegacije, pri narodnih slavnostih in prisegah in obljubah višjih svetnih in duhovnih dostojanstvenikov. Pri renuncijacijah povodom porok v cesarski rodbini imajo vselej biti tudi člani ogerske vlade in se imajo vse stvari, ki so kaj v zvezi z redom o prestolonasledstvu, uradno naznaniti tudi ogerski vladi. To je pač nov mažarski uspeh in popolnjenje dualizma.

Civilni zakon na Ogerskem. Temeljito pisana spomenica kardinala Schlaucha je kaj neprijetno dirnola liberalce ogerske. Nekdo iz vladnih krogov je hitro izdal neko brošuro, v kateri odgovarja na kardinalovo spomenico. Odgovor se mu ni posebno posrečil. Pisatelj hoče zakon razdeliti v dva dela, v moralni in verski, ki pripada cerkvi, in civilnopravni, ki pripada državi, in iz tega hoče izvajati potrebo civilnega zanona. Glavni namen tej brošuri je pa, ko bi bilo moč, narediti razpor mej škofi. Tako piše, da ves drug duh preveva spomenico kneza primasa, katera se še ni priobčila, ali je, kakor se kaže, pisatelju znana. Primasova učenost se povzdiguje in kardinal Schlauch pa ponižuje v pravega nevedneža. Konečno se obrača pisec brošure tudi do jagerskega nadškofa Samasse in ga pozivlje, da bi se on postavil na čelo borbi proti črni reakciji. Prepričani smo, da ta knjiga ne bode dosegla svojega namena in da se cerkveni dostojanstveniki ne bodo dali premotiti z nobeno priliznjeno pisavo. Fraze o narodni cerkvi tudi ne bodo nikogar preslepila.

Protijezuitski zakon v Nemčiji. Pojutrnjem pride v nemškem državnem zboru predlog katoliškega centra o odpravi protijezuitskega zakona v prvem branju na vrsto. Upanja je precej, da državni zbor sprejme ta predlog. Poleg katoliškega centra bode zanj glasovali Poljaki, socialni demokratje in nekateri divjaki, vkupe blizu 180 poslancev, morda pa še več. Temu predlogu se bodo pa najbolj upirali narodni liberalci. Odločevali bodo pa najbrž demokratje in svobodomiselnja ljudska stranka, o katerih se ne vé, kako se še odločijo. Toliko je gotovo, da katoličani prej ali slej zmagajo s svojim predlogom. Seveda se je bati upora zveznega sveta, katerega člani bajé niso posebnost naklonjeni kakemu milejšemu postopanju proti jezuitom. Liberalni listi seveda že strašijo prebivalstvo z nevarnostjo, ki preti od jezuitizma. Protestantska evangelijska zveza že tudi dela na vse kriplje.

Dolžni poslanci. Odsek italijanske zbornice je priobčil imena poslancev, ki so dolžni raznim bankam, katerih dolgovi pa najbrž nikdar ne porav-

najo. Barani je dolžen 375 000 lir, Buccari 100.000 lir, de Lieto 13.800 lir, Pini Luigi 11.455 lir, Elia 21.000 lir, Menotti Garibaldi 350.000 lir, Ricciotti Garibaldi 9500 lir, Gampietro 40.081 lir, Montagna 9050 lir, Narducci 2.442.523 lir, Panattoni 1612 lir, Plebano 29.540 lir, Quartieri 92.000 lir, knez Sciarra 3.023.710 lir, Valle 152.000 lir, Arbub 31.675 lir, Billi 8000 lir, Crispi 244.000 lir, Martini Ferdinand 70.000 lir, Pair 50.000 lir in Sardi 100.000 lir. Dolžni so bili največ pri propali rimski banki, potem pa pri narodni, sicilijski in neapoljski banki. Menice so se jim vedno podaljševale. Nekateri poslanci so dali nekako pojasnilo o teh dolgovih, drugi pa nobenih. Crispi se je hudoval, da se je odsek mešal v privatne stvari, in povedal, da je dolg naredil kot minister, da je plačal primanjkljaj časopisa „Riforma“. Zavezal se je bil, da plača dolg, ko zopet stopi v zasebno življenje in je res precej že plačal. To pojasnilo pa pač mnogim ne zadošča.

Zgodovinska drobtina.

Simon Jožef Pornat.

Ako prideš kdaj v Ljutomer, prijazen trg na slovenskem Štajerskem, oglej si v tamošnji svetovalnici med drugimi znamenitostmi tudi veliko sliko, predstavljajočo duhovnika, ki s svojimi oboroženimi farani odhaja v boj proti ogerkim vstajnikom. Ta slika, še precej dobro ohranjena, je s svojim napisom že marsikatega zgodovinarja preslepila, da je trdil, kar ni in ne more biti res. Napis se namreč glasi:

„Gott zu Lob und Ehr, und einem ewigen Gedächtniss ist diese Tafel von mir Simon Pornath, Pfarrer allda, anhero resolvirt und verehret worden, dieweilen ich mich zur Zeit der hungarischen Rebellion des 1683er Jahrs in allen Begebenheiten sowohl, als in denenselben vorbegegungenen Occasionen und Scharmützeln meiner geistlichen Schuldigkeit gemäss, ja auch in oftmahligen, höchsten Lebensgefahren und aller Willen zur Rettung vieler christkatholischen Seelen als ein geistlicher Seelsorger allenthalben freywillig dargestellt und zu geniessen geben hab, und nebst Allen durch wunderbare Schickung Gottes (Gott sey Lob) von allen gegenwärtigen Uebeln und Unglück gänzlich behütet und bewahrt worden bin. 1690.“

Iz tega napisa, zlasti pa iz besed „Pfarrer allda“ sklepali so Sim. Povoden,¹⁾ Ant. Kreml,²⁾ Hofrichter,³⁾ Janisch⁴⁾ in drugi, da je Simon Pornat, katerega slika predstavlja, se kot župnik v Ljutomeru leta 1683 proti Krucem hrabro vojskoval. Tudi pisatelj teh vrst je v svojem spisu: „Krucci na slovenskem Štajerskem“, priobčenem v „Slovenskem Gospodarju“ leta 1880 in ponatisnjem v „Lapajne, Zgodovina štajerskih Slovencev“ isto trdil. Ker se

¹⁾ Rokopis v dež. arhivu v Gradcu.

²⁾ „Dogodivšine štajerske zemlje“, str. 190.

³⁾ „Luttenberg“, str. 63.

⁴⁾ Top.-stat. Lexikon v. St., II., 144.

prinesel tja k poliču. Vseh oči najbolj pa gospodične Konštancije in gospoda Tikea gledala so zvedavo tja na pod, kaj bode sedaj. Gospod Trebuhovič pogladil je še jedenkrat Jokca, ali v onem trenutku pograbil ga tudi z izvanredno spretnostjo in hitrostjo za rep in ga vzdignil visoko v zrak. Čuli so se vskliki: joj joj, a gospodična Konštancija držala se je jedva zavedna na svojem stolu in kričala: neusmiljenež, neusmiljenež. Vendar gospod Trebuhovič ni več spustil mačka, kateri je žalostno mijavkal in mahal s čapicami po zraku. Spuščal ga je počasi in oprezno zopet doli, kjer je bil polič v prti, dokler se ni maček prtiča dotaknil in ga z vso močjo z čapicami in zobmi pograbil. Gospod Trebuhovič počel je zdaj zopet vzdigovati mačka, kateri je držal prtič in v njem polič, vzdigoval ga višje in višje, dokler ga ni naposled prinesel na mizo in še le tedaj je mačka spustil, kateri je strelovito pobegnil skozi odprto okno. Gosti so se smejali, gospod Tikec pogledoval je boječe gospodično Konštancijo, ona si je brisala debele solze, a gospod Trebuhovič se je zadovoljno pogladil po čelu in rekoč, kaj vam nisem rekel, da je Jokey dečko, da bo prinesel vino — odvezal prtič in si natočil poln kozarec vina iz onega poliča.

Kaj hočemo, taka je bila, gospod Trebuhovič je rešil svojo nalogo, Jokey tudi, le gospodične Konštancije ni bilo tako lahko potolažiti.

„Uboga, lepa živalica, če pride takomu neusmi-

ljencu v roke!“ — je vzdihovala in zmerjala gospoda Trebuhoviča, katerega pa niso nič kaj genile njene besede, nego je veselo praznil kozarec za ko zarcem in zabaval društvo.

„Bog ve, kje je neki moj Jokey? — vskliknila je najedenkrat gospodična. „Kaj bode, če se živalica več ne vrne. Jokey, Jokey!“ — klicala je pri oknu, odšla venkaj, da ga poišče, vendar bilo je zaman. Društvo se je razišlo in Jokca še ni bilo.

In ni ga bilo niti zvečer, niti drugega dne, vse iskanje bilo je zaman. Še le četrtega dne priplazil je domov ves izstradan, zamazan in tudi zvonček je zgubil. Gospodična Konštancija ga je pomilovala, kar se je dalo, prinesla mu, kar je bilo najboljšega v hiši, umila ga in tudi nov zvonček z modrim trakom se je našel.

Mislil bi človek, stvar se bode poravnala, vendar ni bilo takó. Jokey ni bil več stari Jokey in kar miru ni imel več doma. Vse laskanje in pazljivost gospodične Konštancije bila je zaman. Ušel je, kedar je le mogel. Na svojem begu seznanil se je namreč z lepo družico svojega rodu in v njem se je obudila zopet stara močja narava. Potepal se je okoli in se vračal vselej domov zamazan in lačen, prav tako kakor je pel naš pesnik:

„Prišel je domov ves zaspan,

Ko mežnar odzvonil je dan“.

Naposled je lahko dovršiti celo povest o mačku Jokcu, kateri se je počel naposled celo s tatvinami

baviti v društvu svoje ljubice, dokler je ni naposled skupil. Naš cerkovnik imel je prav lepe kunce, ali domače zajčke, katere je zasledil tudi Jokey in jednemu za drugim zavil vrat. Cerkovnik Nikola, dober lovec, zasledoval ga je dolgo, vendar zaman. Naposled ga je pa vendar jedenkrat po noči zasledil na svojem dvorišču, puška je bila pripravljena, pomeril jo, sprožil, vendar maček je odnesel pete. Dobil je pošteno, vendar toliko moči je še imel, da se je pri-tepel do doma. Gospodična Konštancija našla ga je drugega jutra vsega pobitega na hišnem pragu. Njeno dobro srce je hitro odpustilo staremu grešniku, pozabila je vse in ga počela zdraviti, kar se je dalo. Vendar ni šlo. Teden dni povlačil se je še po hiši, jed mu ni dišala, dokler ni naposled na veliko žalost gospodične Konštancije poginil. In tako sta ostala gospod Tikec in gospodična Konštancija brez svojega mačka Jokca.

Če ima gospodična Konštancija sedaj zopet kakovega ljubljence, ne vem, tako lepega kot je bil bivši Jokey bode težko dobila. Če pridete kdaj do nje, osvedočili se boste lahko sami kako in kaj, le prosim nikarte povedati, da je Jokca ustrelil cerkovnik Nikola, ker je on meni to povedal kot tajnost, a ne bi se rad zameril gospodični Konštanciji. Bog varuj, da bi ona to zvedela! Nikola ne bi imel nikdar več miru.

je pa pozneje iz izvirnih listin prepričal, da Simon Pornat ni nikdar v Ljutomeru župnikoval, zdi se mu primerno, da zgodovinski resnici na ljubav svojo nekdanjo trditev javno prekliče in celo stvar razjasni.

Simon Pornat ni mogel ne leta 1683 in tudi ne poprej ali pozneje biti župnik v Ljutomeru, kajti znani so nam vsi tedanji ljutomerski župniki, a med njimi ni imenovanega Pornata.

Od leta 1673 je v Ljutomeru župnikoval Gregorij Grahovec, ki je bil leta 1681 odstavljen. Sekovski škof je na to prezentiral Friderika Friesacherja „J. V. Doctorem“, a ta je „plerumque mente captus et corruptus“, kakor poroča lipniški dekan in župnik Jakob Dobler dne 5. oktobra 1682 sekovskemu škofu, odšel „ohne behiette dich Gott, das man dato nicht weiss, wo er ist“. Dušno pastirstvo je med tem opravljal kaplan Peter Šumi, ki pa ni stanoval v farovžu, „so ganz vnbewohnt ist“, ampak v neki drugi hiši.

Že dne 24. julija 1682 je sekovski škof višjemu duhovniku v Lipnici javil, da je Friderik Friesacher, nekaj časa župnik v Ljutomeru, zaradi nezmožnosti prostovoljno rezigniral ter mu naročil, naj za Ljutomer razpiše konkurz in kateri bode „de maioritare vtorum“ spoznan za sposobnega, naj ga vmešči.

Dotični konkurz se je vršil dne 26. avg. t. l. „Weillen aber,“ poroča višji duhovnik škofu, „aus denen Concurrenten vnd Supplicanten sonsten Niemandt erschunen, alss der negstgeweste H. Dechant vnd Stattpfarrer zu Radksherspurg Andreas Sdeuiz, vnd auch diser von denen H. Examinatoribus nicht für sufficient, sondern den H. M. Stephanus Podtchrastnig Capellan zu Wolfspurg, obzwar abwesent, iedoch weillen er alss ein Supplicant schon vorhin vnlengst zweymall in similli concursu gewesen, vnd sowol von gueter wissenschaft alss Priesterlichen Wandl, vnd anderen nothwendtigen Qualiteten guete specimina erwissen hat, vor anderen dahin tauglich befunden vnd resolvirt.“

Vsled tega je Štefan Podhrastnik že početkom septembra 1682 došel v Ljutomer, da bi župnijo prevzel, a ker je našel vse zanemarjeno in zadolženo, ni maral za podeljeno mu župnijo, ampak se je vrnil na prejšnjo kaplanijo v Wolfsbergu. Višji duhovnik je na to poslal v Ljutomer križevskega kaplana Franca Ks. Senny-a. Ta je kot začasni župnik služboval ondi do julija 1686, potem pa je odšel za župnika k Sv. Marjeti niže Ptuja.

Kakor doslej, ne zasledimo tudi pozneje Simona Pornata kot župnika v Ljutomeru, pač pa v obližju, in sicer pri Mali Nedelji in Sv. Križu.

Že dne 17. avgusta 1682 je v krstni knjigi župnije Sv. Jurija na Ščavnici kot krstitelj naveden: „Sim. Jos. Pornath. vicarius ad Parvam Dominicam“, kar kaže, da je leta 1682 Simon Pornat služboval pri Mali Nedelji. In tam je ostal do leta 1687, kajti med prosilci, ki so se po smrti župnika Simona Fandlerja januarja 1687 za župnijo Svelega Križa na Murskem polju oglasili, naveden je tudi Simon Jožef Pornat, vikar pri Mali Nedelji. V svoji dotični prošnji povdarja Pornat, da je služboval tri leta med krivoverci v Neuhaus-u na nižjem Ogerskem „cum summo corporis periculo“, kjer ga nek luteran po glavi udaril in zelo ranil. Ker si ondi ni bil več življenja svest, odšel je na slovensko Štajersko, kjer je dobil malonedeljsko duhovnijo, katero že čez štiri leta oskrbuje. Med tem je bil tudi dve leti „inter pestiferos expositus“. Dohodki pri Mali Nedelji pa so tako pičili, da ne more sebe in svoje stare matere preživiti. Zato prosi, da bi mu škof podelil župnijo Sv. Križa. To se je tudi zgodilo, kajti že 6. februarja 1687 ga je sekovski škof Janez Ernst prezentiral, višjemu duhovniku in župniku v Strassgangu, dr. Francu Dreerju pa naročil, naj ga inštalira.

Koncem februarja 1687 se je Simon Jožef Pornat preselil k Sv. Križu, kjer je umrl dne 25. januarja 1692.

Po tem takem je dal omenjeno sliko Simon Jožef Pornat napraviti leta 1690 kot župnik pri Sv. Križu v hvaležen spomin, da ga je Bog l. 1683, ko je kot malonedeljski vikar s svojimi farani odbijal napade Krucev vsake nezgode obvaroval.

Kdaj in kako je ova slika, ki je brezdvomno visela v cerkvi Sv. Križa, prišla od tam v Ljutomer, ni znano; najbrž se je to zgodilo za cesarja Jožefa II., ki je ukazal vse posvetne slike iz hiš božjih odstraniti.

M. Slekovec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. novebra.

(Imenovanje.) Avskultant g. Hubert Wagner je imenovan pristavom okrajnega sodišča v Idriji.

(Služba notarjeva je razpisana v Cerknici.

(Znižane vozne cene na dolenski železnici.)

Dne 28. t. m. bodo za deske in stavbeni les kateri se pošilja po južni železnici v Trst, stopile naslednje takse v veljavo: iz Dobrepolja se bode plačalo za vagon lesa 10.000 kl. 43 gld., iz Velikih Lašč 43 gld. 90 kr., iz Orteneka 45 gld. 30 kr., iz Ribnice 46 gld. 30 kr., iz Kočevja 56 gld. 30 kr.

(„Deutsche Wacht“) se odlikuje z visokim znanjem deželnega reda. Govoreč, da se je Jurtela odpovedal namestništvu deželnega glavarja, resno priporoča Nemcem, da naj se pri novi volitvi namestnika deželnega glavarja nikar ne ozirajo na Slovence, ker ni v šolskem svetu za celjsko okolico nobenega Nemca. Vidi se, da učeni gospodje pri „Deutsche Wacht“ še ne vedo, da deželnega glavarja in njegovega namestnika imenuje cesar. Taki ljudje pa še svojo modrost vrivajo Slovanom.

(Slovensko gledališče.) Včeraj popoldne uprizorila se je že zdavnej zastarela, malo vredna Kotzebue-va burka „Zmešnjava nad zmešnjavo“. Gledišče ni bilo baš ravno dobro obiskano in igra tudi družega ne zasluži. Gospa Borštnikova odlikovala se je tudi včeraj z dovršenim igranjem, v tem ko je g. Borštnik nekoliko zaostajal. Pohvalno omeniti tudi g. Verovška, gospico Nigrinovo in Slavčevu; g. Urbančič pa nikakor ni zadoščal. — Včerajšnja repriza opere „Stari ženini“ se je zvršila prav dobro. Pohvaliti nam je posebno gspdč. Leščinsko ter gg. Vašičeka in Nollija. V obče bi pa opozarjali celi ensemble, da mora vladati pri reprizah ravno tista skrb in natančnost, kakor pri prvi uprizoritvi. — Slišali smo, da je bila včerajšnja predstava te opere zadnja v tej sezoni; pri izvrstnih njunih uspehih bi bilo pač želeli, da bi ne bila zadnja.

(Porotne sodbe.) V Celju pridejo v tem porotnem zasedanju še na vrsto: dne 2. decembra Hajdužič Andrej in Peter zaradi uboja, dne 4. decembra Ahting Janez in Stepišnik Jožef zaradi rop; Selinšek Franc zaradi uradnega poneverjenja; dne 5. decembra Jakob Kuraj zaradi poskušenega umora in Lenart Jožef zaradi rop.

(Prememba v finančni službi na Štajerskem.) Glavni davkar g. J. Koniček je stopil v pokoj. Začasno bode glavni davčni urad vodil davkar iz Brežic, A. Rohrer.

(Miklavž) gotovo že premišljuje te dni, s čim bi letos razveselil pridne otroke. Glave naj si nikar ne beli, saj se mu ponuja na stotine darov in darile. Zlasti toplo pa se mu priporoča mladinska knjižica „Pomladni glasi“, katerih nekaj izvodov še ni tam, kamor je namenjena — v rokah slovenske mladine. — Kadar bo torej polnil svoj koš hodeč po Ljubljani od prodajalnice do prodajalnice, oglasi naj se še v „Katol. knjigarni“ kjer lahko dobi II. in III. zvezek „Pomladnih glasov“ po 20 kr., kart. pa po 30 kr.

(Požar.) Dne 26. t. m. je zgorelo gospodarsko poslopje Uršule Repovš v Gaberjelu, politični okraj krški. Škode je 630 gld. Posestnica je bila zavarovana za 400 gld.

(Premeščen je) g. Vaclav Nálek, c. kr. okrajni zemljemerec v Kopru, v enako službo v Gorico.

(Odlikovanje.) G. dr. Aleksander Zenkovich, c. kr. okrajni zdravnik v Gorici, dobil je naslov cesarskega svetnika.

(Pravda pred kasacijskim sodiščem na Dunaju.) Znano je „Slovenčevim“ čitateljem, da je bil obsojen meseca aprila vrednik „Soče“ pred porotniki v Gorici radi razžalenja časti c. kr. profesorja Babscha. Dr. Laginja, zagovornik vrednikov, podal je ukor proti razsodbi pred porotniki. Dne 25. nov. je bila obravnava na višem mestu pred kasacijskim sodiščem na Dunaju. Navzoča sta bila gg. zagovornik in vrednik. Izid nam ni še znan.

(Misijon.) Na Goriškem blagovolili so nakloniti v obilni meri vneti čč. gg. dušni pastirji dobroto misijona svojim duhovnjanom. V adventu bo misijon na Travniku v Gorici. V Čerčah prične s I. adventno nedeljo. Trajal bo celi teden. Vodili ga bodo čč. gg. lazaristi iz Ljubljane. Bog daj obilo sadu!

(Goriške razmere.) „Soča“ se vojuje s „Primorskim Listom“, s „Slovencem“, s „Slogo“. Vsekako žalostno, brezplodno delo, ki jasno osvetljuje goriške žalostne razmere ter resno svari merodajne kroge, da zastavijo še pravočasno svoj veljavni in vplivni „veto“, izvlečejo zavožen voz zopet na pravo pot, združijo nesložne Goričane — predmet zasmeha nasprotnikom — v jeden, za vero in narod plamtečih mož tabor, ter jih napeljejo k skupnemu katoliško-narodnemu delu v prosep Goriški in celi že tako zaničevani in teptani Sloveniji. Križem roke držati je sedaj na Goriškem izdajati vero, gubiti narod! Da bi ne pisali zaman!

(V Plaveh) pri Soči med Solkanom in Kanalom namerava zgraditi Fr. Mulitsch osrednjo tovarno, po koji bi oskrboval Gorico z električno razsvetljavo ter dobro pitno vodo iz potoka Mrzleka pod Sv. Goro. Da bi že ne ostalo pri večnih načrtih in razmišljanjih, kako oskrbeti Gorico z obilno in dobro pitno vodo. Že leta spravljajo v Gorico vodo, a še danes trpi na velikem pomanjkanju.

(Zadnja „Sloga“) molči o „Slovencu“, kakor bi ne živel več. V svoji premetenosti izogiba se vsemu, kar bi jej utegnilo gmotno škoditi. Načel, načel manjka, zato zastavila si je nalog, družiti katoličane in liberalce, zgnjesti jih pod jeden brezbojen krov: „narodno politično poštenost“. Do svrhe ne bo dospela nikdar, ker družiti hoče elemente nedružljive. Kakor ni možno, imeti ob jednem in istem času, v jednem in istem kraju teme in svitlobe, ravno tako nemogoče, zlepi v jedno celoto resnico in laž, zagovornike resnice in laži. Toliko za sedaj pol miši pol pticu „Slogi“.

(Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.)

Dne 29. t. m. uprizori se prvičkrat izvrstna burka „Veherejevo letovišče“, prevedena po Laufsevi „Peurion Schöller“. Vsebina tej igri je kratkotaj: Privatijé v najboljših letih pride z dežele v večje mesto ter hoče tam kaj izrednega doživeti. Zanima se pa posebno za blaznice ter je njegova največja želja, da bi prisoten bil pri kaki veselici, ki se priredi ubogim umobolnim v takem zavodu. Šaljivi slikar porabi z nečakom privatijéja to priliko ter pelje gospoda v navadno letovišče. Ker pa misli le-ta, da se nahaja v blaznici, se mu dozdevajo vsi ljudje blazni, ter se pogovarja z njimi, tudi kakor z blaznimi. — Da je uprav tu dana prilika za jako komične prizore, ni treba omeniti. — Pripravlja se za 10. decembra t. l. popoldne „Sneguleica“, s katero uprizoritvijo se hoče posebno otrokom napraviti primeren in vesel užitek.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 12. do 18. t. m. je bilo v Ljubljani 20 novorojencev, 2 mrtvorojenca, 15 jih je pa v tem času umrlo. Umrli je 1 za škardlatino, 1 za oslovskim kašljem, 4 za jetiko, 1 vsled mrtvouda, 1 za starostno oslabelostjo, 1 vsled nezgode in 6 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi so 4 tujei in 7 iz zavodov. Zbolel je 1 za škardlatico in 1 za legarjem.

(Pogorel je v Temenici „hribski mlin“) v terek zjutraj ob 2. uri čez polnoči. Mlinar je pustil po nemarnosti prazne kamne teči in tako se je unelo. Posestnica M. Antončič je bila zavarovana za malo svoto.

(Pokopali) so v soboto rajno T. Fačini, po domače „Fačinitovo mamo“ iz St. Vida na Dolenskem. Rajna je veliko trpela zadnje mesece, ker dvakrat jo je kap udarila, in je bila silno nadložna. V življenju je bila dobra in radodarna in skrbna gospodinja. Rada je tolažila bolnike na zadnje uro, in marsikateremu je „luč držala“, njej je ni prižgal nikdo. Našli so mrtvo v sobi. Naj v miru počiva!

(Kolera) se je pokazala v Kiseku na Ogerskem.

(Nevarno je zbolel) vsled pljučnice kanonik v Gradu, preč. g. J. Wöhr, znan tudi pri nas vzlasti kot neumorno delavni predsednik katoliškega društva rokodelskih pomočnikov v Gradu.

(Konzorcij sv. Janeza Nepomuka za razširjenje katoliškega tiska) se imenuje društvo, ki se je osnovalo v Kraljem Gradu. Ustanovniki plačajo v petih letih 100 gld., pravi udje v desetih letih 50 gld. in podporni udje na leto 2 gld. 50 kr. Denar se pošilja načelstvu društva v Kralj. Gradu. Želeti je novemu društvu mnogo vspeha, ker na Češkem so katoliški listi še mnogo premalo razširjeni.

(C. kr. centralna komisija za umetnosti in zgodovinske spomenike) je izrekla željo, da bi se ne prelivali zvonovi, kateri so važni zaradi svoje oblike in okrašave, ali zaradi starosti in zaradi

mojstra, ki jih je vlil. Če se ubije tak zvon, da naj se, če je mogoče, kakemu muzeju. Če se pa že mora preliti, naj se na novi zvon prenese starega zvona okrašave in podobe, ki so večkrat velike umetniške, tipologične, včasih tudi literarne vrednosti. Na zvon naj se pristavi tudi dan, mesec in leto, kdaj se je prelil.

(Vtopila) se je Marijana Čudert iz Prema. Dne 21. novembra jo je med pranjem napadla božjast ter vrgla v vodo.

(Stoletni čevljar.) V Berolinu je te dni čevljarski mojster Prenzler obhajal svojo stoletnico. Od 5. decembra 1921 je meščan berlinski. Premoženja sicer nima, ali vendar dosedaj ni od mesta vzel nobene podpore, to pa jedino zaradi tega da ne zgubi volilne pravice. Pri zadnjih državnoborskih volitvah je tudi res še volil.

(Socijalisti in parlament.) „Vorwärts“ piše v 236. številki o otvoritvi bavarskega parlamenta: V četrtek se je pričel zbor s službo božjo in vladnim govorom; s tem je bilo delo dneva končano, in to je veljalo 3000 mark. V petek se je volil predsednik zbornice, zapisnikarji itd., in to je veljalo zopet 3000 mark. V soboto je bil kraljev imendan, torej počitek, kakor tudi v nedeljo. V ponedeljek je bila volitev odborov in komisij, zopet 3000 mark. Tako se zapravlja dragi čas, kliče „Vorwärts“, ter prištevja, da vpeljejo življenje v parlament še le socijalni demokratje. Kaj bi odgovorilo neki glavno socijalno glasilo na to-le: „Kako ste zborovali vi „občani“ v Curihu? Prvi dan ste se pogovarjali, kaj boste počeli, in popoldne napravili ste spreved. To je pa veljalo delavce 20.000 mark! Drugi dan ste se znebili anarhistov, — zopet 20.000 mark! Tretji dan ste se zaradi tega kregali, ne zastoj, ampak za 20.000 mark! Dalje ste odobrili že davno sprejete resolucije, in slednjič ste napravili izlet in banket, in vsak teh dnevov je bil 20.000 mark drag. Socijalni demokratje bodo tedaj vpeljali v parlament delavno življenje!

Liga + 38.

(V Škofji Loki) je bilo v preteklem poletju 92 tujcev, 9 iz Kranjske in 84 iz ostalih avstro-ogerskih dežel.

(Porotna obravnava) zoper Alojzija Novaka, kateri je dne 30. avgusta v Šiški umoril Janeza Stenovca, se je radi njegove bolezni preložila. A. Novak je jetičen.

(Goveja kuga) v gobcu in na parkljih je v Hrvatski in Slavoniji popolnoma prenehala, zato se sme iz cele Hrvatske in Slavonije v Kranjsko zopet uvažati in prevažati goveja živina, ovce, koze in prešiči.

(Avstrijske kose) so po vsem svetu znane kot najboljše blago te vrste. V Avstriji izdelava nad 80 tovarn na leto blizu 9 milijonov kosa, srpov in slamoreznic. Do 8 milijonov se jih vsako leto proda v inozemstvo ter se skupi za nje 2½ milijona goldinarjev.

(Izvoz jaje v Nemčijo.) Od 1. januarja do konca septembra tekočega leta se je iz Avstro-Ogerske v Nemčijo izvozilo 328.500 meterskih centov jajc.

(Honorar zdravnikov v starožitnosti.) V Rimu v prvih časih njegovega postanka ni bilo profesije lekarjev in posel zdravnikov so izpolnivali grški ali azijski sužnji, ki so bili lastnina patricijev. Še le za cesarjev so se pojavili zdravniki iz profesije, in mej njimi tudi specialisti, ki so dobivali za svoje svete ogromne honorare. Tako n. pr. Plinij stareji pripoveduje, da je trden prebivalec za ozdravitev gobne bolezni plačal zdravniku 200.000 sesterceev. Pet najmenitnejših zdravnikov ob njegovem času

je imelo vsak po 240.000 sesterceev letnih dohodkov. Stertinus, dvorni zdravnik cesarja Klaudija, je dobival za svojo službo 500.000 sesterceev na leto in zraven mu je še toliko na leto nesla njegova privatna praksa. Ne jedenkrat so zdravniki zapustili po smrti kolosalne kapitale, kakor po deset milijonov sesterceev.

(Kitajski čaj na Češkem.) Blizu Duheova na Češkem baje nameravajo poskusiti z nasajanjem kitajskega čaja. Misli se, da je zemlja in podnebje okrog Duheova posebno ugodno za pridelovanje čaja.

(Kandidatje se iščejo.) V francoskem mestecu Malo so te dni imele biti volitve za mestni zastop. Mestni prebivalci so pa tako malo željni po časti mestnega odbornišтва, da se ni oglasil nobeden kandidat. Zaradi tega so po časopisih in lepakih na uličnih vogalih naznanili, da se iščejo kandidatje. Ponudbe se pošiljajo mestnemu magistratu ali pa upravnistvu dotičnih listov. Občinski sluga je tudi po ulicah z bobnom naznanjal omenjeno naznanilo. So li dobili potem kandidate, ne vemo.

(Spomenik z dežnikom in cilindrom.) Pariški kipar izdeluje kip pokojnega mestnega stavbenega ravnatelja, ki bode imel v jedni roki dežnik, v drugi cilindar, ker je pokojnika redkokdaj kdo videl brez dežnika in cilindra. Večina izvedencev v umetniških zadevah se nad tem jako izpodtika, misleč, da dežnik in cilindar nista pripravna, da se uveko-večita v kamnu.

Telegrami.

Dunaj, 26. novembra. Budgetni odsek je izvolil dr. Russa za načelnika.

Dunaj, 27. novembra. Poslednji bulletin o Schönbornu: Po noči pogosto kašelj vznemirjal, zjutraj velika utrujenost.

Sredec, 26. novembra. Po vsej Bolgariji črno obrobljeni plakati naznanjajo, da se prvi bolgarski knez položi v bolgarsko zemljo. Ljudstvo prihaja po železnici, peš in na voze v Sredec, kje so že danes vse hiše prenapolnjene. Knez Ferdinand je prišel iz Plovdiva.

Rim, 26. novembra. Senat je izvolil komisijo petih članov, da pretrse akte preiskave o goljufijah pri banki.

Berolin, 26. novembra. Državni zbor je izročil trgovske pogodbe s Srbijo, Rumunijo in Španijo posebnemu odseku v pretres.

Madrid, 27. novembra. Martinez Campos je včeraj odpotoval v Melillo, da prevzame poveljništvo.

Pariz, 27. novembra. Govori se, da bode Carnot poklical Bourgeoisa, da sestavi ministerstvo iz vseh republikanskih strank.

Pariz, 26. novembra. Casimir Perier in Dupuy nečeta prevzeti sestave nove vlade in Carnot se je posvetoval z Meline-om.

Pariz, 26. novembra. Ministri so sklenili dati ostavko.

Umrli so:

24. novembra. Ferdinand Čermak, geometra sin, 4 leta, Karlovska cesta 15, škrlatica.

25. novembra. Avguštin Ham, sin poštnega sluga, Trnovski pristan 15, žledodni in črvesni katar, 4 mesece star.

26. novembra. Henrik Wanek, trgovski pomočnik, 30 let, sv. Petra cesta 57, vitium cordis.

V bolnišnici:

23. novembra. Marija Koman, uboga, 77 let, starostna oslabelost.

24. novembra. Frančiška Črne, zidarja žena, 37 let, prsna vodenica. — Miha Korošec, gostac, 71 let, starostna oslabelost.

Tuji.

24. novembra.

Pri **Mattcu**: Albert Bele, pl. Striegel, Preiss, Theimer, Holzer, Brünner, Mautner, Schweinburger, Reingruber, trgovci, z Dunaja. — Schnapek, trgovec, iz Berolina. — Baron Zimo pl. Cucagna, in E. Brainovič iz Trsta. — Turk iz Drage. — Rosmann iz Mengša. — Henrik Weiglein, c. in kr. okr. glavar, s Krškega.

Pri **Slonu**: Teodor Weidne, nadzornik c. kr. državnih železnic; Goldblatt, Rimler, potovalca; Wassermann in Schönwald z Dunaja. — Miletič iz Otočaca. — Stergulec iz Begunj. — Hirschman, trgovec, iz Čakovca. — Kramer in Simon iz Boglara. — Baron Bilek, c. in kr. nadporočnik, iz Celovca. — Novak, knjigovodja, iz Železnikov. — Moravec iz Gradea. — Emil pl. Pachner, poročnik, iz Polja. — Robert vitez Riederer, poročnik, iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Jurij Kmetič, posestnik, iz Trzina. — Zomoni, Kabiliet, vinotrčca, iz Morija.

Pri **avstrijskem caru**: Schlosser in Hierländer iz Gradea. — Josip Milave iz Rakeka. — Marija Milave iz Grabovega. — Oršič s Krke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	zrakomera v mm toplomera po Celziju			
25	7. u. zjut.	736 8	-0 2	sl. vzh.	oblačno	0 00
	2. u. pop.	736 3	1 0	"	"	
	9. u. zveč.	737 4	-1 6	"	"	
26	7. u. zjut.	735 6	-7 0	brezv.	megla	0 00
	2. u. pop.	733 4	-5 6	"	"	
	9. u. zveč.	733 0	-8 6	sl. jug	"	

Orednja temperatura obeh dni 0-2° in -7-2°, oziroma za 2-3 in 9-6° pod normalom.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 42

zobozdravnik

pri Hradskega mostu I. nadstr.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Predzadnji
teden!

Inomostske srečke
à 50 kr.

Predzadnji
teden!

Glavni dobitek

50.000 goldinarjev.
(58 19-12)

Srečke à 50 kr. priporočila J.C. MAYER.

Dunajska borza.

Dne 27. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 70 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 25 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	342 " — "
London, 10 funtov strl.	125 " — "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 95 "
Cesarski cekini	5 " 94 "
Nemških mark 100	61 " 37 1/2 "

Dne 25. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 80 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 60 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	68 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 35 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2885 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	132 " — "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.